

Protejarea patrimoniului cultural arheologic: măsuri
— și proceduri la nivelul instituțiilor specializate.
Rolul serviciilor deconcentrate în protejarea
patrimoniului cultural imobil și arheologic (I)

Mihaela Iacob

Patrimoniul arheologic (OG 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național*

– Republicata, a. 2, alin. 1, lit. b):

patrimoniul arheologic reprezintă **ansamblul bunurilor arheologice** care este format din:

- **siturile arheologice** înscrise în **Repertoriul arheologic național**, cu excepția celor distruse ori dispărute,
- **siturile clasate** în **Lista monumentelor istorice**, situate suprateran, subteran sau subacvatic, ce cuprind vestigii arheologice: așezări, necropole, structuri, construcții, grupuri de clădiri,
- **terenurile cu potențial arheologic reperat**, definite conform legii;
- **bunurile mobile, obiectele sau urmele manifestărilor umane**, împreună cu **terenul** în care acestea au fost descoperite.

Definiții adiacente:

zonă cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat = terenul în care, ca urmare a cercetării arheologice, au fost descoperite bunuri din categoria celor prevăzute la lit. b);

zonă cu patrimoniu arheologic reperat = terenul delimitat conform legii, în care urmează să se efectueze cercetări arheologice pe baza informațiilor sau a studiilor științifice care atestă existența subterană ori subacvatică de **bunuri de patrimoniu arheologic**, susceptibile să facă parte din patrimoniul cultural național;

până la finalizarea cercetării arheologice și luarea măsurilor corespunzătoare de protecție și punere în valoare a descoperirilor arheologice, **zonele de protecție a siturilor arheologice sau istorice, instituite conform legii**, sunt totodată și **zone cu potențial arheologic reperat**

zonă cu potențial arheologic evidențiat întâmplător = terenul în care existența bunurilor de patrimoniu arheologic s-a evidențiat, în mod neprevăzut, ca urmare a:

1. acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică atestată, cum ar fi: lucrări de construcții, lucrări de prospecțiuni geologice, inclusiv teledetecție, lucrări agricole, precum și alte tipuri de lucrări și cercetări efectuate subteran sau subacvatic;

2. acțiunilor factorilor naturali, cum ar fi: seisme, alunecări de teren, inundații, eroziunea solului și altele, și în cazul cărora este necesară o cercetare arheologică în vederea înregistrării și valorificării științifice a acestora.

- f) **descoperire arheologică** = evidențierea, prin intermediul săpăturilor arheologice, a **vestigiiilor**, obiectelor și urmelor manifestărilor umane, care constituie mărturii ale epocilor și civilizațiilor dispărute;
- g) prin **descoperire arheologică întâmplătoare** se înțelege evidențierea de bunuri de patrimoniu arheologic ca urmare a acțiunii **factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică atestată**;

- i) prin **sit arheologic declarat zonă de interes național** se înțelege zona de interes arheologic prioritar care se instituie asupra teritoriului ce cuprinde siturile arheologice ale căror cercetare științifică, protejare și punere în valoare sunt de importanță excepțională pentru istoria și cultura națională, prin mărturiile materiale, bunurile mobile sau imobile care fac parte ori sunt propuse să facă parte din categoria **Tezaur al patrimoniului cultural național mobil** sau, după caz, din categoria monumentelor istorice aflate în **Lista patrimoniului mondial**;

cercetare arheologică = ansamblul de măsuri având caracter științific și tehnic, menite să asigure:

- prospectarea,
- identificarea,
- decopertarea prin săpături arheologice
- investigarea,
- recoltarea,
- înregistrarea
- restaurarea
- conservarea
- valorificarea științifică, inclusiv publicarea

- **cercetările arheologice sistematice** sunt cercetările de întindere și durată, executate conform unui proiect de cercetare multiannual; (*OG 43/2000, art. 2, alin. (1), lit. d*)
  - *se desfășoară conform unui Plan național de cercetare aprobat de către CNA*
  - *finanțate de către instituția/instituțiile organizatoare/participante la cercetare, MC – în cadrul Programului Național de Cercetare Arheologică*
- **cercetările arheologice preventive** sunt (*OG 43/2000, art. 2, alin. (1), lit. e*)
  1. determinate de lucrările de construire, modificare, extindere sau reparare privind căi de comunicație, dotări tehnico-edilitare, inclusiv subterane și subacvatic, excavări, exploatarea de cariere, construcția de rețele magistrale, amenajări pentru îmbunătățiri funciare, rețele de telecomunicații, amplasarea de relee și antene de telecomunicații, lucrări de cercetare și de prospectare a terenurilor - foraje și excavări - necesare în vederea efectuării studiilor geotehnice, amplasarea balastierelor și a sondelor de gaze și petrol, precum și orice alte lucrări **care afectează suprafața solului și subsolul, în zonele cu patrimoniu arheologic reperat**, indiferent dacă se execută în intravilanul sau extravilanul localităților și indiferent de forma de proprietate a terenului;
  2. întreprinse în **zonele cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat**, precum și cele care sunt **determinate de lucrările de restaurare parțială sau totală a monumentelor istorice**, desfășurate potrivit legislației în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice;
- **Costurile determinate de arheologia preventivă sunt în sarcina investitorului!**

Cercetarea arheologică preventivă

= **diagnostic, săpătură** sau **supraveghere arheologică**, necesare în următoarele cazuri:

- ca parte a unui **studiu de impact asupra mediului**, în condițiile prevăzute de legislația privind protecția mediului;
- **c)** ca urmare a unei **preconizate intervenții asupra solului**, care poate reprezenta o amenințare pentru potențialul arheologic al unei zone delimitate sau al unui sit arheologic;
- **d)** ca parte a fazelor de realizare și avizare a **documentațiilor urbanistice**, în cadrul legal stabilit de documentațiile de urbanism naționale, regionale, locale și/sau în stadiul elaborării acestora;
- **e)** ca urmare a unor procese naturale care pun în evidență bunuri de patrimoniu arheologic;
- **f)** ca urmare a unor acțiuni umane, altele decât cercetarea arheologică, și a lucrărilor prevăzute la art. 6;
- **g)** în cazul elaborării de **planuri investiționale** și de dezvoltare inițiate la nivel privat, local, regional, național sau internațional;
- **Cercetarea arheologică prealabilă este obligatorie în toate cazurile de emitere a acordurilor de mediu pentru zone cu patrimoniu arheologic**, constituind unica modalitate de identificare, descriere și evaluare a efectelor directe și indirecte ale proiectelor investiționale asupra patrimoniului arheologic;
- **Emiterea acordului de mediu se face numai după emiterea avizului Ministerului Culturii și Cultelor, pentru aplicarea principiului conservării integrate**
- **Evaluarea rezultatelor cercetării arheologice**, concretizată în raportul arheologic elaborat conform standardelor în vigoare, stă la baza **stabilirii statutului juridic de protejare a descoperirilor arheologice** sau, după caz, a descărcării de sarcină arheologică a zonei

Etapele cercetării arheologice (OG 43/2000)

- inventariere,
  - diagnostic,
  - săpătură,
  - supravegere
-
- și intervenții asupra materialului arheologic,
  - vor fi întreprinse folosindu-se toate acele metode, tehnici și practici specifice, considerate necesare pentru a obține maximum de informații referitoare la patrimoniul arheologic din zona cercetată.
  - Toate etapele cercetării arheologice se realizează numai pe baza unui **proiect** aprobat de **Comisia Națională de Arheologie** și se vor finaliza prin **rapoarte** ce cuprind datele esențiale pentru justificarea metodei și tehnicilor folosite, a resurselor utilizate, precum și a concluziilor la care s-a ajuns.

- Săpăturile arheologice sunt, după modul de desfășurare, de următoarele tipuri:
  - Săpăturile sistematice sunt săpături de întindere și durată executate de către colective de specialiști.
  - Sondajele sunt săpături arheologice de întindere și durată restrânsă.
  - Săpăturile preventive sunt cele impuse de prevenirea distrugerii sau degradării obiectivelor arheologice.

- Săpăturile de salvare sunt cele impuse ca urmare a acelor acțiuni umane care pun în pericol iminent patrimoniul arheologic.
- **Atribuțiile Comisiei Naționale de Arheologie**
- **Atribuțiile responsabilului de șantier**
- **Valorificarea cercetărilor arheologice (Raport preliminar anual, Raport final, comunicări, expoziții, publicații)**
- **Dreptul de proprietate intelectuală al cercetătorilor**
- **Regimul bunurilor rezultate din săpăturile arheologice**
- **Obligațiile instituțiilor organizatoare de săpături arheologice**
- **Procedurile de colaborare**
- **Săpături arheologice întreprinse de cercetători străini în România și de cercetători români în străinătate**

Ordinul Ministrului Culturii nr. 2071/2000 privind instituirea Regulamentului de organizare a săpăturilor arheologice din România - Atribuțiile responsabilului de șantier

- Șantierele arheologice sistematice sunt conduse de câte un responsabil științific de șantier propus de instituțiile organizatoare, de comun acord cu Comisia Națională de Arheologie.
- Responsabilul de șantier nu poate conduce concomitent două sau mai multe șantiere arheologice, în condițiile în care prezența sa este obligatorie pe toată durata desfășurării lucrărilor.

Responsabilul de șantier are următoarele atribuții:

- asigură respectarea legislației privind evidența, protejarea și conservarea bunurilor de patrimoniu mobil și imobil descoperite pe șantier.
- conduce efectiv lucrările șantierului din punct de vedere științific și răspunde de întreaga activitate desfășurată pe toată durata șantierului.
- propune componența colectivului și șefii de sectoare, cu acordul instituției care organizează cercetarea și, după caz, și al instituției cu care colaborează.
- consemnează într-un protocol obligațiile și drepturile membrilor colectivului, obligațiile de finanțare ale instituțiilor semnatare și regimul de proprietate al bunurilor mobile descoperite.
- întocmește proiectul de săpătură arheologică și stabilește, împreună cu colectivul șantierului, sarcinile și drepturile științifice ale fiecărui membru.
- asigură evidența de șantier a materialelor arheologice descoperite, precum și predarea lor instituției în drept, conform protocolului de șantier.
- asigură întocmirea și păstrarea documentației de șantier (jurnalul de săpătură, planuri, profile, filme, etc.), proprietate a instituției care organizează și finanțează cercetarea.
- întocmește raportul tehnic de săpătură după fiecare campanie precum și lista bunurilor de patrimoniu arheologic descoperite, pe care le depune la instituția organizatoare.
- poate exclude din colectivul de cercetare pe care îl conduce acei membri care încalcă normele de comportare și deontologie profesională stabilite de comun acord sau Codul Deontologic al arheologilor aprobat de Comisia Națională de Arheologie.
- rezolvă litigiile dintre membrii colectivului și pe cele dintre instituțiile colaboratoare, pentru care poate apela la Comisia Națională de Arheologie, conform statutului acesteia.

Ordinul Ministrului Culturii nr. 2071/2000 privind instituirea Regulamentului de organizare a săpăturilor arheologice din România - Dreptul de proprietate intelectuală al cercetătorilor

- Dreptul cercetătorului de a continua o săpătură arheologică începută de el este garantat, cu excepția următoarelor situații:
- a). pensionare;
- b). renunțarea explicită la respectiva săpătură arheologică;
- c). abandonarea unei săpături sistematice pentru o perioadă mai mare de trei ani, fără o motivație temeinică;
- d). neexercitarea obligației de a comunica public rezultatele cercetării;
- e). grave încălcări ale Codului Deontologic al Arheologilor adoptat de Comisia Națională de Arheologie;
- f). deces;

În situațiile de mai sus CNA, în acord cu instituția organizatoare, poate decide asupra înlocuirii cercetătorului.

- Dreptul de a-și valorifica științific rezultatele cercetărilor este garantat în condițiile respectării termenului de 5 ani prevăzut de prezentul Regulament.
- Depășirea acestor termene dă dreptul CNA de a analiza și decide asupra încredințării către un alt cercetător a obligației de comunicare publică a rezultatelor cercetărilor.
- Dreptul de autor al fiecărui cercetător asupra operei sale științifice, oricare ar fi modul sau forma concretă de exprimare, inclusiv asupra schițelor, planșelor, lucrărilor grafice sau altor materiale realizate ca urmare a unei munci de creație intelectuală este garantat și protejat, în condițiile Legii nr. 8/ 1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Pentru operele științifice create în cadrul unui contract individual de muncă se vor aplica prevederile art. 44 din Legea nr. 8/ 1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe.
- Proprietatea științifică exclusivă a cercetătorului asupra rezultatelor săpăturii este garantată pentru o perioadă de 5 ani de la terminarea săpăturii după care instituția organizatoare poate decide, cu avizul Comisiei Naționale de Arheologie, transferul acestor drepturi către un alt cercetător

Codul etic

- Set de 33 de reguli :
- *I. Arheologii și societatea*
- *II. Arheologii și profesia*
- *III. Arheologii și arheologia contractuală*

N.B.

Cercetarea arheologică se realizează, în condițiile prezentei ordonanțe, de către **personalul de specialitate atestat și înregistrat în Registrul arheologilor**, conform prevederilor Regulamentului săpăturilor arheologice din România, precum și cu respectarea normelor privind standardele și procedurile arheologice și în acord cu principiile Codului deontologic al arheologilor din România (OG 43/2000, art. 3)

Introducere (pdf, 112 Kb)

1. Definiții și standarde (pdf, 206 Kb)

1.A. Definiții

1.A.1. Definiții generale (juridice)

1.A.2 Definiții specifice

1.A.2.1. Diagnosticul arheologic

1.A.2.2. Săpătura arheologică

1.A.2.3. Supravegherea arheologică

1.A.2.4. Colectarea materialului arheologic

1.B. Prevederi generale

1.C. Standarde

1.C.1. Diagnostic arheologic

1.C.2. Săpătura arheologică

1.C.3. Supravegherea arheologică

1.C.4. Colectarea materialului arheologic

2.

Standarde

2. A. Definiție

2.B. Prevederi generale

2.B.1. Obligații ce revin managerului de proiect

2.B.2. Protocoale de colaborare

2.B.3. Contracte cu persoane juridice

2. C. Rezumatul Proiectului

~~2.C.1. Prevederi generale~~

2.C.2. Diagnostic arheologic

2.C.3. Săpătura arheologică

2.C.4. Supravegherea arheologică

2.C.5. Colectarea materialului arheologic

2.C.5.a. Înregistrarea datelor arheologice

2.C.5.b. Prelucrarea materialului arheologic

2.D. Proiectul de cercetare

2.D.1. Prevederi generale

2.D.2. Diagnostic arheologic

2.D.2.a. Diagnostic documentar

2.D.2. b. Diagnostic de teren

2.D.3. Săpătura arheologică

2.D.4. Supravegherea arheologică

2.D.5. Colectarea materialului arheologic

2.D.5.a. Înregistrarea datelor arheologice

2.D.5.b. Prelucrarea materialului arheologic

2. E. Punerea în practică a Proiectului de cercetare

2.E.1. Prevederi generale

2.E.2. Diagnostic arheologic

2.E.2.a. Diagnostic documentar

2.E.2.b. Diagnostic de teren

2.E.3. Săpătura arheologică

2.E.4. Supravegherea arheologică

2.E.5. Colectarea materialului arheologic

2.E.5.a. Înregistrarea datelor arheologice

2.E.5.b. Prelucrarea materialului arheologic

2.F. Arhivare și depozitare

2.F.1. Prevederi generale

2.G. Monitorizarea

2.G.1. Prevederi generale

[Postfață](#) (pdf, 92 Kb)

[Bibliografie](#) (pdf, 145 Kb)

● Anexe

Anexa 1 - [Surse de informare istorică și documentară](#) (pdf, 79 Kb)

Anexa 2 - [Arhive digitale](#) (pdf, 118 Kb)

Anexa 3 - [Tehnici de cercetare și tehnici de înregistrare în teren](#) (pdf, 92 Kb)

Anexa 4 - [Structurarea anexelor care conțin date - model](#) (pdf, 83 Kb)

Anexa 5 - [Principiile Codului Deontologic al Arheologilor din România](#) (pdf, 55 Kb)

Anexa 6 - [Drepturi intelectuale și de autor](#) (pdf, 65 Kb)

Anexa 7 - [Raport de diagnostic documentar - model](#) (pdf, 71 Kb)

Anexa 8 - [Raport de diagnostic de teren - model](#) (pdf, 73 Kb)

Anexa 9 - [Raport de săpătură arheologică - model](#) (pdf, 80 Kb)

Anexa 10 - [Raport de supraveghere arheologică - model](#) (pdf, 83 Kb)

Anexa 11 - [Colectarea materialului arheologic - cerințe și tehnici de înregistrare](#) (pdf, 86 Kb)

Anexa 12 - [Raport de înregistrare a datelor arheologice - model](#) (pdf, 77 Kb)

Anexa 13 - [Materialul arheologic - proceduri necesare prelucrării](#) (pdf, 92 Kb)

Anexa 14 - [Fișă tehnică pentru diagnostic de teren - model](#) (pdf, 87 Kb)

Anexa 15 - [Fișă tehnică pentru săpătura arheologică - model](#) (pdf, 96 Kb)

Anexa 16 - [Fișă tehnică pentru supravegherea arheologică - model](#) (pdf, 95 Kb)

Anexa 17 - [Model de contract pentru proiecte investiționale obișnuite și de scurtă durată](#) (pdf, 206 Kb)

Anexa 18 - [Model de contract pentru proiecte investiționale mari și de lungă durată](#) (pdf, 223 Kb)

Diagrame [1](#), (pdf, 68 Kb) [2](#), (pdf, 42 Kb) [3](#). (pdf, 49 Kb)

PROCEDURA din 4 octombrie 2010 de acordare a autorizațiilor pentru cercetarea arheologică aprobată prin **Ordinul 2562/2010**, cu modificările aduse prin **Ordinul 2178/2011**

- (1) Cercetarea arheologică se realizează de către **instituțiile organizatoare** numai pe baza autorizațiilor emise de către Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, prin direcția de specialitate, potrivit legii.
- (2) În sensul prezentei proceduri, prin instituție organizatoare a cercetării arheologice, denumită în continuare instituție organizatoare, se înțelege instituția de profil muzeal, de cercetare sau de învățământ superior care are calitatea de proprietar, administrator ori titular al altor drepturi reale asupra terenului pe care se află situl arheologic sau care este solicitată să efectueze cercetarea arheologică pe terenuri aferente unor obiective investiționale, în baza unui contract.
- (3) În cazul cercetărilor arheologice necesare desfășurării proiectelor de infrastructură de transport de interes național, prin instituție organizatoare se înțelege instituția de profil muzeal care este solicitată să efectueze cercetarea arheologică pe terenurile aferente respectivelor obiective investiționale, în baza unui contract.
- (4) În cazul în care cercetarea arheologică vizează situri arheologice, zone cu patrimoniu arheologic reperat sau situri arheologice din zonele de interes arheologic prioritar situate pe terenuri proprietate privată a unor persoane fizice ori juridice de drept public sau privat, are calitatea de instituție organizatoare instituția de profil muzeal, de cercetare sau de învățământ superior care este solicitată să efectueze cercetarea arheologică, în baza unui contract.
- (5) În cazul în care instituția organizatoare care are calitatea de proprietar, administrator sau titular al altor drepturi reale asupra terenului pe care se află situl arheologic nu poate asigura organizarea și finanțarea șantierului arheologic, aceasta poate fi de acord cu transferul obligațiilor cu privire la activitatea de cercetare arheologică altei instituții de profil muzeal, instituții de cercetare sau unei instituții de învățământ superior, pe baza solicitării scrise, situație în care aceasta dobândește calitatea de instituție organizatoare.

Ordinul 2562/2010, cu modificările aduse prin Ordinul 2178/2011

- *(6) Transferul obligațiilor prevăzut la alin. (5) se realizează pe baza unui protocol care trebuie să cuprindă măsurile privind protejarea patrimoniului descoperit, drepturile de autor privind cercetarea, precum și destinația bunurilor culturale mobile rezultate în urma cercetării arheologice.*
- *(7) În cazul cercetărilor arheologice efectuate de instituții de profil muzeal, de cercetare sau de învățământ superior, acestea au obligația încheierii unui protocol cu muzeul județean al unității administrativ-teritoriale pe care se află situl arheologic, care trebuie să cuprindă măsurile privind protejarea patrimoniului descoperit, precum și destinația bunurilor culturale mobile rezultate în urma cercetării arheologice.*
- *(8) Muzeul județean este obligat să răspundă în termen de 15 zile calendaristice la solicitarea scrisă privind încheierea protocolului prevăzut la alin. (7).*
- *(9) În situația în care, la solicitarea formulată de o instituție de profil muzeal, muzeul județean nu răspunde în termenul prevăzut la alin. (8) sau comunică refuzul privind încheierea protocolului, obligațiile referitoare la protejarea patrimoniului arheologic descoperit revin instituției solicitante.*
- *(10) În situația în care, la solicitarea formulată de instituții de cercetare sau de învățământ superior, muzeul județean nu răspunde în termenul prevăzut la alin. (8) sau comunică refuzul privind încheierea protocolului, instituția solicitantă este obligată să încheie cu orice altă instituție de profil muzeal un protocol care trebuie să cuprindă măsurile privind protejarea patrimoniului descoperit, precum și destinația bunurilor culturale mobile rezultate în urma cercetării arheologice.*

PROCEDURA din 4 octombrie 2010 de acordare a autorizațiilor pentru cercetarea arheologică
aprobată prin Ordinul 2562/2010, cu modificările aduse prin Ordinul 2178/2011

- Documentele necesare obținerii autorizației pentru cercetare arheologică
- Procedura de emitere a autorizațiilor de cercetare (Ministerul Culturii prin Direcția Patrimoniul Cultural, în urma consultării Comisiei Naționale de Arheologie
- Tipurile de autorizații emise (diagnostic, cercetare/săpătură, supraveghere, pentru utilizare detector)
- Atribuțiile CNA privind organizarea sistemului de cercetare arheologică din România: nominalizarea responsabilului științific de șantier pentru cercetarea arheologică sistematică, suspendarea organizării unui șantier sistematic, schimbarea instituției organizatoare,

Regimul bunurilor arheologice descoperite în cadrul cercetărilor arheologice – OG 43/200, art. 4

- (1) Bunurile de patrimoniu arheologic sunt parte integrantă a patrimoniului cultural național și pot fi clasate și protejate drept **bunuri de patrimoniu cultural național mobil**, drept **situri arheologice** sau ca **monumente istorice**, conform legii.
- (2) Descoperirile de vestigii arheologice sau de bunuri mobile din categoria celor care fac obiectul clasării în patrimoniul cultural național mobil, realizate ca urmare a cercetărilor arheologice, se anunță de către titularul autorizației de cercetare a serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, în termen de 72 de ore.
- (3) Bunurile mobile, descoperite în condițiile prevăzute la alin. (2), revin de drept instituțiilor participante la cercetare, conform protocolului încheiat între părți și conform standardelor și procedurilor arheologice.

Ordinul Ministrului Culturii nr. 2071/2000 privind instituirea **Regulamentului de organizare a săpăturilor arheologice din România - Regimul bunurilor rezultate din săpăturile arheologice**

1. Responsabilul de șantier are obligația ca imediat după încheierea campaniei de săpături, să asigure depunerea materialului descoperit la instituția care a organizat cercetarea obiectivului arheologic, cu respectarea prevederilor art. 9.
2. Când cercetarea arheologică se execută prin colaborarea mai multor instituții de profil, regimul bunurilor descoperite (depozitare temporară și definitivă) se va stabili prin protocolul de colaborare al șantierului.
3. Descoperirile de vestigii arheologice sau de bunuri mobile din categoria celor care fac obiectul clasării în patrimoniul cultural național mobil, realizate ca urmare a cercetărilor arheologice, se anunță de titularul autorizației de cercetare serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Culturii, în cel mai scurt timp, dar nu mai târziu decât data predării raportului tehnic de săpătură.
4. Materialele arheologice rezultate din săpături sunt din momentul descoperirii proprietatea publică a statului și se află în administrarea instituției care a organizat și finanțat cercetarea – conform protocolului de colaborare.
5. Documentația de șantier devine din momentul întocmirii ei, proprietatea instituției finanțatoare a cercetării arheologice.
6. Materialul arheologic poate fi expus imediat după intrarea lui în inventarul unei colecții muzeale sau de studiu. Conducătorul colectivului este obligat să ia măsurile necesare pentru ca acest material să nu fie reprodus sau publicat de către alți specialiști decât cei care au dreptul la valorificarea științifică asupra lui.
7. Materialul arheologic din colecțiile muzeale sau de studiu asupra căruia nu se aplică art. 20, precum și descoperirile întâmplătoare, pot fi valorificate prin specialiști stabiliți la propunerea instituției deținătoare.

Zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător

- k) prin zonă cu potențial arheologic evidențiat întâmplător se înțelege terenul în care existența bunurilor de patrimoniu arheologic s-a evidențiat, în mod neprevăzut, ca urmare a:
  - 1. acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică atestată, cum ar fi: lucrări de construcții, lucrări de prospecțiuni geologice, inclusiv teledetecție, lucrări agricole, precum și alte tipuri de lucrări și cercetări efectuate subteran sau subacvatic;
  - 2. acțiunilor factorilor naturali, cum ar fi: seisme, alunecări de teren, inundații, eroziunea solului și altele, și în cazul cărora este necesară o cercetare arheologică în vederea înregistrării și valorificării științifice a acestora.
- Zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător **se delimitează** în jurul locului descoperirii arheologice întâmplătoare, după caz, astfel:
  - a) pe toată suprafața terenului care face obiectul autorizării de construire;
  - b) pe o rază de 50 de metri față de locul descoperirii, în cazul în care descoperirea s-a făcut ca urmare a lucrărilor agricole sau a altor lucrări care nu au nevoie de autorizație de construire;
  - c) pe toată suprafața terenului afectat de acțiunea factorilor naturali.

Protejarea patrimoniului arheologic

- Prin protejarea bunurilor de patrimoniu arheologic și a **terenurilor din zonele definite la art. 2 alin. (1) lit. j) – zonă cu patrimoniu arheologic reperat și k) - zonă cu potențial arheologic evidențiat întâmplător** se înțelege adoptarea măsurilor științifice, administrative și tehnice care urmăresc păstrarea vestigiilor descoperite întâmplător sau ca urmare a cercetării arheologice până la clasarea bunurilor respective ori până la finalizarea cercetării arheologice, prin **instituirea de obligații** în sarcina proprietarilor, administratorilor sau titularilor de alte drepturi reale asupra terenurilor care conțin ori au conținut bunurile de patrimoniu arheologic respective, precum și prin **reglementarea sau interzicerea oricăror activități umane**, inclusiv a celor autorizate anterior.
- Regimul de protecție **a zonelor cu potențial arheologic cunoscut și cercetat** este reglementat de legislația în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice și a bunurilor mobile care fac parte din patrimoniul cultural național
- Zonele cu patrimoniu arheologic reperat, delimitate și instituite conform legii, beneficiază de **protecția acordată zonelor protejate**, precum și de măsurile specifice de protecție prevăzute de prezenta ordonanță.
- **Autorizarea lucrărilor de construire sau de desființare din zonele cu patrimoniu arheologic se aprobă numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor.**

Protejarea patrimoniului arheologic

- În cazul **zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător** și delimitat conform prevederilor art. 2 alin. (1) lit. k) se instituie, din momentul descoperirii de bunuri arheologice, **pentru o perioadă ce nu poate depăși 12 luni, regimul de protecție pentru bunurile arheologice și zonele cu potențial arheologic, în vederea cercetării și stabilirii regimului de protejare.**
- În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, până la descărcarea de sarcină arheologică, autorizarea de construire se suspendă sau, după caz, primarul unității administrativ-teritoriale dispune întreruperea oricărei alte activități, în conformitate cu **avizul** serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, și se instituie regimul de supraveghere sau săpătură arheologică
- Până la descărcarea de sarcină arheologică **terenul care face obiectul cercetării este protejat ca sit arheologic**, conform legii.

Descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic poate

- Certificatul de descărcare de sarcină arheologică reprezintă actul administrativ emis în condițiile prezentei ordonanțe, prin care se anulează regimul de protecție instituit anterior asupra terenului în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic.
- *În cazul proiectelor de infrastructură de transport de interes național, Certificatul de descărcare de sarcină arheologică se va emite pentru fiecare parte din teren care poate fi redată activităților umane curente.*
fi redat activităților umane curente.

Protejarea patrimoniului arheologic

- **Agencia Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară** și oficiile din subordinea sa au obligația să includă **zonele de patrimoniu arheologic reperat**, pe baza **Repertoriului arheologic național**, în planurile cadastrale și în hărțile topografice; lista cuprinzând aceste zone se preia de la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.
- **(2) Zonele cu patrimoniu arheologic reperat**, înregistrate în **Repertoriul arheologic național**, se includ în cadastrul de specialitate al zonelor protejate naturale și construite.
- **(3) Agencia Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară** și oficiile din subordinea sa au obligația să furnizeze la cerere, cu titlu gratuit, pe orice tip de suport, documentele necesare Ministerului Culturii și Cultelor și serviciilor sale deconcentrate, pentru realizarea Listei monumentelor istorice și a Repertoriului arheologic național.

Instituții cu atribuții în domeniul protejării patrimoniului arheologic

- **Ministerul Culturii** îndeplinește, direct sau prin instituțiile sale subordonate, următoarele atribuții:
- a) asigură aplicarea strategiei naționale, elaborarea normelor și metodologiilor specifice și urmărește respectarea prevederilor legale din domeniu;
- b) asigură îndeplinirea angajamentelor referitoare la protecția patrimoniului arheologic la care România este parte, asumate prin convențiile internaționale referitoare la protecția patrimoniului arheologic la care România este parte;
- c) reprezintă statul în relația cu proprietarii imobilelor, terenurilor sau ai construcțiilor din zonele cu patrimoniu arheologic și din zonele în care se evidențiază descoperiri arheologice;
- d) eliberează autorizația de săpătură arheologică sistematică, prin compartimentul său de specialitate, în urma consultării Comisiei Naționale de Arheologie;
- e) eliberează autorizațiile de diagnostic, săpătură arheologică preventivă și supraveghere arheologică, prin compartimentul său de specialitate, în condițiile prezentei ordonanțe;
- f) actualizează standardele și procedurile arheologice și urmărește respectarea acestora și a Regulamentului săpăturilor arheologice din România;
- g) instituie, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, modelele ștampilelor, ale cererilor de autorizație, ale autorizațiilor, certificatelor, avizelor și fișelor tehnice necesare cercetării arheologice;
- h) elaborează metodologia de planificare, executare și control privind săpăturile preventive, care se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor;
- i) elaborează metodologia de selectare a proiectelor arheologice în vederea finanțării;

Instituții cu atribuții în domeniul protejării patrimoniului arheologic – Ministerul Culturii

- j) stabilește un sistem de norme, pe baza căruia se realizează devizele estimative și un model de contract pentru fiecare tip de cercetare arheologică, ce se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor;
- k) administrează baza de date care alcătuiește Repertoriul arheologic național;
- l) administrează baza de date cuprinzând Registrul arheologilor și asigură actualizarea acestuia;
- m) finanțează sau cofinanțează, împreună cu autoritățile și instituțiile publice, cu persoanele fizice ori juridice de drept privat interesate, cercetarea patrimoniului arheologic, conform strategiei proprii în acest domeniu;
- n) asigură editarea și publicarea anuală de către Comisia Națională de Arheologie a Cronicii cercetărilor arheologice, precum și a altor publicații de specialitate;
- o) organizează și finanțează anual sesiunea națională de rapoarte arheologice.

Instituții cu atribuții în domeniul protejării patrimoniului arheologic – direcțiile județene pentru cultură

- a) urmăresc respectarea autorizației de săpătură arheologică, a Regulamentului săpăturilor arheologice și a standardelor și procedurilor arheologice în unitatea administrativ-teritorială de competență;
- b) avizează, pe baza referatelor de specialitate, lucrările ce urmează să fie efectuate în zonele cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător;
- c) asigură supravegherea de specialitate a lucrărilor la care au fost consemnate descoperiri arheologice întâmplătoare, declanșând, după caz, procedurile de clasare prevăzute de lege;
- d) emit Certificatul de descărcare de sarcină arheologică, conform prevederilor prezentei ordonanțe;
- e) anunță poliția și jandarmeria cu privire la fiecare descoperire întâmplătoare, așa cum este ea definită în prezenta ordonanță, în vederea organizării pazei și/sau a supravegherii zonei respective.
- Constată încălcările prevederilor legale și iau măsurile necesare

Comisia Națională de Arheologie are următoarele atribuții:

- a)**elaborează strategia națională în domeniul cercetării arheologice;
- b)**propune avizarea planului anual al cercetărilor arheologice sistematice din România;
- c)**propune avizarea proiectelor de cercetare arheologică;
- d)**propune avizarea normelor și metodologiilor din domeniul cercetării arheologice;
- e)**elaborează ~~metodologia de atestare a instituțiilor care au dreptul de a efectua cercetări arheologice, în vederea evitării oricărui conflict de~~ interese;
- f)**elaborează și actualizează Regulamentul săpăturilor arheologice;
- g)**analizează solicitările cu privire la eliberarea autorizațiilor de săpături arheologice sistematice, indiferent de sursa lor de finanțare;
- h)**elaborează metodologia de clasare a siturilor arheologice în Lista monumentelor istorice, care se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor;
- i)**propune clasarea siturilor arheologice;
- j)**stabilește criteriile și avizează atestarea specialiștilor și experților din domeniul cercetării arheologice, înscriși în Registrul arheologilor;
- k)**propune avizarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului, care cuprind situri arheologice clasate în categoria A a Listei monumentelor istorice sau zone cu patrimoniu arheologic reperat;

Comisia Națională de Arheologie : atribuții

- l)propune avizarea studiilor de fundamentare pentru definirea, instituirea și delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniul arheologic;
- m)formulează prioritățile cercetării arheologice în vederea alocării sumelor necesare de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor, conform criteriilor stabilite prin ordin al ministrului culturii și cultelor;
- n)propune Ministerului Culturii și Cultelor sau autorităților administrației publice locale achiziționarea de terenuri cu bunuri de patrimoniu arheologic;
- o)analizează contestațiile din domeniul său de competență;
- p)propune avizarea programelor de pregătire a specialiștilor și a planurilor de specializare în domeniul cercetării arheologice;
- r)reprezintă România în cadrul organismelor internaționale de specialitate similare;
- s)propune avizarea proiectelor cercetărilor arheologice efectuate de misiunile arheologice române pe teritoriul altor state, precum și protocoalele de colaborare cu parteneri străini privind cercetări arheologice din România;
- ș)propune actualizarea Listei cuprinzând siturile arheologice de interes prioritar;
- t)îndeplinește și alte atribuții din domeniu, în condițiile legii

Autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

- **a)** cooperează cu organismele și instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului arheologic pentru punerea în aplicare și respectarea măsurilor și deciziilor acestora;
- **b)** asigură protejarea patrimoniului arheologic rezultat ca urmare a cercetărilor arheologice sistematice sau preventive și a descoperirilor arheologice întâmplătoare, aflate în domeniul public ori privat al unităților administrativ-teritoriale respective, alocând resurse financiare în acest scop;
- **c)** pot colabora cu persoane fizice sau juridice de drept public ori privat pentru finanțarea cercetării și punerea în valoare a descoperirilor arheologice;
- **d)** finanțează cercetarea arheologică în vederea descărcării de sarcină arheologică a terenurilor pe care se efectuează lucrări publice pentru care sunt ordonatori principali de credite, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe;
- **e)** cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea patrimoniului arheologic;
- **f)** aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în conformitate cu avizele de specialitate ale Ministerului Culturii și Cultelor, și elaborează sau modifică astfel de documentații în scopul stabilirii de măsuri de protejare a patrimoniului arheologic evidențiat întâmplător ori ca urmare a cercetărilor arheologice preventive, potrivit legii;
- **g)** eliberează autorizația de construire și desființare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, pentru lucrări în zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, descoperit întâmplător sau de interes arheologic prioritar;
- **h)** colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, transmițând acestora informații actualizate cu privire la cererile de autorizare de construire în zonele de patrimoniu arheologic reperat;
- **i)** precizează în certificatul de urbanism regimul imobilelor aflate în zone cu patrimoniu arheologic reperat;
- **j)** iau măsurile administrative corespunzătoare și notifică proprietarii și titularii de drepturi reale asupra imobilelor obligațiile ce le revin pentru prevenirea degradării descoperirilor arheologice întâmplătoare.

Primarul are următoarele atribuții specifice:

- **a)** dispune suspendarea autorizației de construire și oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare de construcții, în situația descoperirii de vestigii arheologice ori de alte bunuri pentru care s-a declanșat procedura de clasare, anunță în cel mai scurt timp serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii și Cultelor și organizează paza descoperirilor arheologice întâmplătoare;
- **b)** eliberează autorizația de construire sau de desființare, numai pe baza și în conformitate cu prevederile avizului Ministerului Culturii și Cultelor, pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic reperat, precum și pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător;
- **c)** asigură paza și protecția descoperirilor arheologice aflate în proprietate publică, apărute ca urmare a cercetărilor sistematice sau preventive, semnalând de urgență serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor orice nerespectare a legii.

- **Proprietarii și titularii dreptului de administrare și ai altor drepturi reale asupra imobilelor din siturile arheologice** din zonele de interes arheologic prioritar au obligația de a permite accesul personalului autorizat de Ministerul Culturii și Cultelor în vederea cercetării arheologice și protejării patrimoniului arheologic și de a asigura măsurile de protecție și pază a bunurilor de patrimoniu arheologic, conform legii.
- (2) Ca urmare a protecției speciale a siturilor arheologice înscrise în Repertoriul arheologic național, în condițiile prevăzute la art. 22, proprietarii sau arendașii, persoane fizice ori juridice de drept privat, sunt îndreptățiți la plata unor despăgubiri pentru veniturile agricole nerealizate pe terenurile care fac obiectul săpăturilor arheologice pentru perioada în care se desfășoară acestea, în cuantumurile și în condițiile stabilite prin metodologia aprobată prin hotărâre a Guvernului.
- (3) Despăgubirea pentru venitul agricol nerealizat se plătește persoanei îndreptățite de către finanțatorul săpăturii arheologice, în termen de 60 de zile de la data începerii cercetării arheologice.

Art. 25, alin. (1), lit. a) Efectuarea oricăror lucrări care pot afecta siturile arheologice, în absența certificatului de descărcare de sarcină arheologică,

- Text de lege: Art. 5, (2) Descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic **poate fi redat activităților umane curente.**
- **(3)** Certificatul de descărcare de sarcină arheologică reprezintă actul administrativ emis în condițiile prezentei ordonanțe, prin care se anulează regimul de protecție instituit anterior asupra terenului în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic.

Cui se aplica: proprietarilor/administratorilor de terenuri pe care se află siturile arheologice care intervin asupra solului/subsolului

Cine constata infractiunea:

specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor;

primarul respectiv de primarul general al municipiului București,

președintele consiliului județean, precum și de către împuterniciții acestorac)

nspectorii teritorialii ai Inspectoratului de Stat în Construcții;

organele de poliție, care au și obligația de a da curs oricăror solicitări în exercitarea atribuțiilor personalului

Măsura - **Infracțiune:** *închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă*

Art. 26, Accesul cu detectoare de metale sau utilizarea lor în zonele cu patrimoniu arheologic, fără autorizarea prealabilă prevăzută la art. 5 alin. (13)

- **Text lege: Art. 5, alin. 13)** *Accesul cu detectoare de metal și utilizarea lor în situri arheologice, în zonele de interes arheologic prioritar și în toate zonele cu patrimoniu arheologic reperat sunt permise numai pe baza **autorizării prelabile emise de Ministerul Culturii și Cultelor***

Cui se aplica: posesorilor de detectoare

Cine constata infractiunea: specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor;

primarul, respectiv de primarul general al municipiului București,

organele de poliție, care au și obligația de a da curs oricăror solicitări în exercitarea atribuțiilor personalului anterior menționat

infracțiune: închisoare de la 6 luni la 3 ani

Art. 27, (1) Vânzarea sau oferirea spre vânzare a detectoarelor de metale fără autorizația prevăzută la art. 5 alin. (10)

- **Text lege: (10)** Persoanele fizice și juridice care dețin și/sau comercializează detectoare de metale sunt obligate să obțină în prealabil autorizația inspectoratului de poliție al județului respectiv, a Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, în a căror rază teritorială își au domiciliul sau, după caz, sediul, și să se înregistreze la aceste autorități

Cine constata infracțiunea: specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor;

primarul respectiv de primarul general al municipiului București,

organele de poliție, care au și obligația de a da curs oricăror solicitări în exercitarea atribuțiilor personalului

- ***Infracțiune: se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.***
- ***(2) Detectoarele oferite spre vânzare în condițiile alin. (1) se confiscă***

Art. 32, (1) Neanunțarea descoperirilor arheologice prilejuite de lucrările de construire ori de desființare

Cine constata infractiunea: specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor;

primarul respectiv de primarul general al municipiului București,

organele de poliție, care au și obligația de a da curs oricăror solicitări în exercitarea atribuțiilor personalului

- *Infracțiune: se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.*
- *(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită din culpă, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amenda*

Art. 28. alin. (1), lit. a) desfășurarea, fără autorizația emisă în condițiile prezentei ordonanțe, de cercetări arheologice, precum și a oricăror alte activități care afectează integritatea sau pun în pericol conservarea patrimoniului

Text lege: **Art. 3, alin. (3)** Cercetarea arheologică se realizează, în condițiile prezentei ordonanțe, de către personalul de specialitate atestat și înregistrat în Registrul arheologilor, conform prevederilor Regulamentului săpăturilor arheologice din România, precum și cu respectarea normelor privind standardele și procedurile arheologice și în acord cu principiile Codului deontologic al arheologilor din România.

Art. 12. În domeniul protejării patrimoniului arheologic Ministerul Culturii și Cultelor îndeplinește, direct sau prin instituțiile sale subordonate, următoarele atribuții:

d) eliberează autorizația de săpătură arheologică sistematică, prin compartimentul său de specialitate, în urma consultării Comisiei Naționale de Arheologie;

e) eliberează autorizațiile de diagnostic, săpătură arheologică preventivă și supraveghere arheologică, prin compartimentul său de specialitate, în condițiile prezentei ordonanțe;

Cui se aplica: persoane fizice sau juridice, arheologi

Cine constata infractiunea: specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor,

împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor;

primarul respectiv de primarul general al municipiului București,

președintele consiliului județean, precum și de către împuterniciții acestora

organele de poliție, care au și obligația de a da curs oricăror solicitări în exercitarea atribuțiilor personalului anterior menționat

- **Contravenție: amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei;**

28. (1) b) Neanunțarea descoperirilor arheologice prevăzute la art. 4 alin. (2), de către titularul autorizației de cercetare

- **Text lege, art. 4, alin. 2)** Descoperirile de vestigii arheologice sau de bunuri mobile din categoria celor care fac obiectul clasării în patrimoniul cultural național mobil, realizate ca urmare a cercetărilor arheologice, se anunță de către titularul autorizației de cercetare a serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, în termen de 72 de ore.

Cui se aplica: institutii organizatoare ale cercetarii arheologice, arheologi

Cine constata infractiunea: specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor;

primarul respectiv de primarul general al municipiului București,

președintele consiliului județean, precum și de către împuterniciții acestora

organele de poliție, care au și obligația de a da curs oricăror solicitări în exercitarea atribuțiilor personalului anterior mentionat

- **Contravenție, amendă de la 2.500 lei la 10.000 lei**

Art. 28, alin. (1), lit. c) Neanunțarea de către persoanele prevăzute la art. 4 alin. (4), în termenul stabilit de prezenta ordonanță, a descoperirilor arheologice întâmplătoare

- Text lege: *art. 4, alin. 4) Descoperirile arheologice întâmplătoare se anunță, în termen de cel mult 72 de ore, primarului unității administrativ teritoriale de către persoana descoperitoare, proprietarul ori titularul dreptului de administrare a terenului în cauză.*

Cui se aplica: persoane fizice descoperitoare...

Cine constata infractiunea: specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii,
împuterniciții Ministerului Culturii;
primarul, respectiv primarul general al municipiului București,
organele de poliție

Contravenție: amendă de la 2.000 lei la 50.000 lei și confiscarea bunurilor

Art. 28, alin. (1), lit. c¹) nesoluționarea în termenul prevăzut la art. 5 alin. (18) a cererii privind eliberarea certificatului de descărcare de sarcină, dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să constituie, potrivit legii penale, infracțiune,

- *(art. 5, alin. 18) Emiterea unui răspuns cu privire la solicitarea eliberării unui certificat de descărcare de sarcină arheologică trebuie să se realizeze în termen de cel mult 12 luni de la expirarea termenului prevăzut la alin. (8).*
-
- **Cui se aplica:** functionarilor publici din cadrul directiilor judetene pentru cultura
  - **Cine constata infractiunea:** împuterniciții Ministerului Culturii;
primarul, respectiv primarul general al municipiului București,
presedintele consiliului judetean
organele de poliție
  - **Contravenție:** *cu amendă de la 2.500 lei la 10.000 lei*

Art. 28, alin. (1), lit. d) încălcarea prevederilor art. 7 lit. a) și b)

- **Text lege: art. 7,** *În cazul lucrărilor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. e), persoanele fizice sau juridice, de drept public ori privat, precum și ordonatorii principali de credite ai autorităților și instituțiilor publice au obligația să finanțeze:*
- *a) stabilirea, prin studiul de fezabilitate al investiției și prin proiectul tehnic, a măsurilor ce urmează să fie detaliate și a necesarului de fonduri pentru cercetarea preventivă sau supravegherea arheologică, după caz, și protejarea patrimoniului arheologic sau, după caz, descărcarea de sarcină arheologică a zonei afectate de lucrări și aplicarea acestor măsuri;*
- *b) activitatea de supraveghere arheologică, pe întreaga durată a lucrărilor, având drept scop protejarea patrimoniului arheologic și a descoperirilor arheologice întâmplătoare*
- **Cui se aplica:** functionarilor publici din cadrul direcțiilor județene pentru cultura
- **Cine constata infractiunea:** specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor;
primarul, respectiv primarul general al municipiului București,
organele de poliție
- **Contravenție: amendă de la 25.000 lei la 75.000 lei;**

Art. 28, alin. 1, lit. e) Nerespectarea avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau emiterea autorizației de construire în absența acestui aviz pentru lucrările de construire sau de desființare din zonele cu patrimoniu arheologic reperat;

Text lege, art. 5. **(15)** *Autorizarea lucrărilor de construire sau de desființare din zonele cu patrimoniu arheologic se aprobă numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor.*

- **(16)** În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, în condițiile prevederilor alin. (8), până la descărcarea de sarcină arheologică, autorizarea de construire se suspendă sau, după caz, primarul unității administrativ-teritoriale dispune ~~întreruperea oricărei alte activități, în conformitate cu avizul serviciilor publice~~ deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, și se instituie regimul de sup

- **Cui se aplica:** autoritatilor publice locale/beneficiari

- **Cine constata infractiunea:** specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor;

inspectorii teritorialii ai Inspectoratului de Stat în Construcții

organele de poliție

- **Contravenție:** amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei

Art. 28, alin. 1, lit. f) neîndeplinirea atribuțiilor prevăzute la art. 13 lit. a) și c)

Text lege: art. 13 Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor îndeplinesc, în domeniul protejării patrimoniului arheologic, următoarele atribuții:

a) urmăresc respectarea autorizației de săpătură arheologică, a Regulamentului săpăturilor arheologice și a standardelor și procedurilor arheologice în unitatea administrativ-teritorială de competență;

c) asigură supravegherea de specialitate a lucrărilor la care au fost consemnate descoperiri arheologice întâmplătoare, declanșând, după caz, procedurile de clasare prevăzute de lege;

Cui se aplica: functionarilor din cadrul directiilor judetene pentru cultura

Cine constata infractiunea: Ministerul Culturii (CNA?)?

organele de poliție

Contravenție: amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei

Art. 28, alin. (1), lit. g) deținerea de detectoare de metale, fără autorizația prevăzută la art. 5 alin. (10)

- *Text lege: art. 5, alin. (10), Persoanele fizice și juridice care dețin și/ sau comercializează detectoare de metale sunt obligate **să** obțină în prealabil autorizația inspectoratului de poliție al județului respectiv, a Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, în a căror rază teritorială își au domiciliul sau, după caz, sediul, și să se înregistreze la aceste autorități.*
- **Cui se aplica:** detinatorilor de detectoare
- **Cine constata infractiunea:** specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor;
organele de poliție
- **Contravenție: amendă de la 25.000 lei la 75.000 lei și confiscarea detectoarelor**